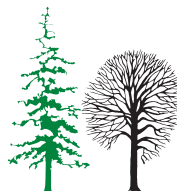

2021

*Povezano in proaktivno leto 2021 vam želimo sodelavci
Gozdarskega inštituta Slovenije,
Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko:*

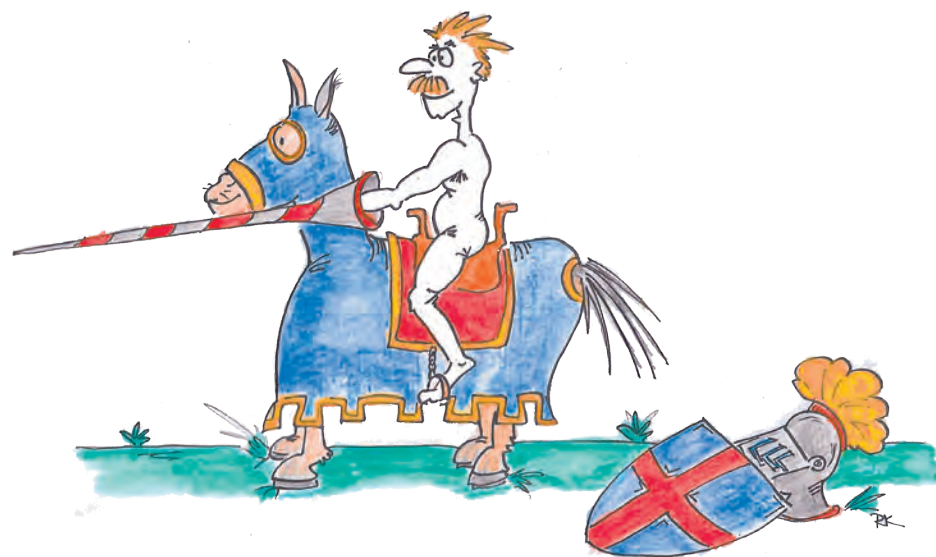
dr. Nike Krajnc, Tina Jemec, Matevž Triplat, mag. Marjan Dolenšek, dr. Peter Prislán, Špela Ščap, Darja Stare, Mirko Baša, Urban Žitko, Domen Arnič

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

Po tisočletjih ročnega in vprežnega spravila lesa so se gozdarji po letu 1900 razveselili vsakega stroja, ki ga je bilo mogoče uporabiti tudi v gozdu. Leta 1970 so v Sloveniji 73 % letnega poseka spravili z živino. Z uvajanjem traktorjev v kmetijstvo so ti hitro našli pot tudi v gozdove - najprej za vleko hlodov z verigami pritrjenimi na priklope traktorjev, pravi skok naprej pa je bila uvedba in uporaba gozdarskih vitlov. Tako opremljeni kmetijski traktorji so še danes najpogostejši stroji za spravilo lesa. Seveda morajo biti ti opremljeni s štirikolesnim pogonom, predvsem pa s kabino z gozdarsko nadgradnjo, ki zagotavljata učinkovito varovanje voznika.

Januar

2021

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	31	I Novo leto	2 Novo leto	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13 ○	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28 ●	29	30	31
I	2	3	4	5	6	7

Gozdove vse pogosteje prizadenejo različne naravne ujme ali gradacije podlubnikov. V letu 2020 je bil posek zaradi gradacije podlubnikov nižji kot v letu 2019. Vendar je gozdove predvsem na Gorenjskem prizadel vetrolom. V prvih dneh februarja 2020 je močan veter podiral drevje v ozkem pasu med Brnikom in Kranjem. Po ocenah Zavoda za gozdove Slovenije je na kranjskem gozdnogospodarskem območju poškodoval okrog 70.000 m³ drevja, pretežno iglavcev, skupno v Sloveniji pa okrog 140.000 m³.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1	2	3	4	5	6	7
8 Slovenski kulturni praznik	9	10	11 [○]	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27 [●]	28
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14

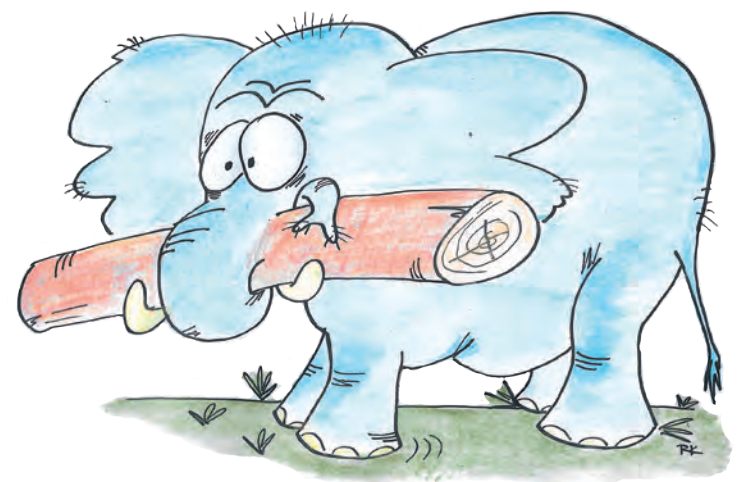
3 gojitvenimi ukrepi vplivamo na prihodnost sestoja. Zaradi majhnih prihodkov in visokih stroškov ostanejo mlajši sestoji pogosto negovani. S strojem za sečnjo in namensko sečno glavo za tanko drevje lahko učinke povečamo in stroške zmanjšamo. Na Gozdarskem inštitutu Slovenije smo v začetku leta 2020 na vzorčnih ploskvah v Kočevju spremljali stroj, merili njegove učinke, porabo časa ter obremenitve voznika. Pozorni smo bili tudi na poškodbe dreves in gozdnih tal. Cilj je celostna ocena uporabe take tehnologije tudi pri nas.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13 ○	14
15	16	17	18	19	20	21 Mednarodni dan gozdov
22 Svetovni dan voda	23	24	25	26	27	28 ●
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

Prevoz okroglega lesa je dinamičen proces, ki se neprestano spreminja. Prevoz predstavlja pomemben del skupnih stroškov poslovanja podjetja, zato je optimizacija postala pomemben vidik načrtovanja. V zadnjih desetletjih smo študiju prevoza lesa s kamioni posvečali le malo pozornosti. Danes pa je področje bistveno širše, saj govorimo o optimizaciji logistike, ki zajema več kot zgolj prevoz lesa od rampnega prostora na gozdni cesti do lokacije primarne predelave.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
29	30	31	1	2	3	4 Velika noč
5 Velikonočni ponedeljek	6	7	8	9	10	11
12 ☉	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22 Svetovni dan Zemlje	23	24	25
26	27 ● Dan upora proti okupatorju	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9

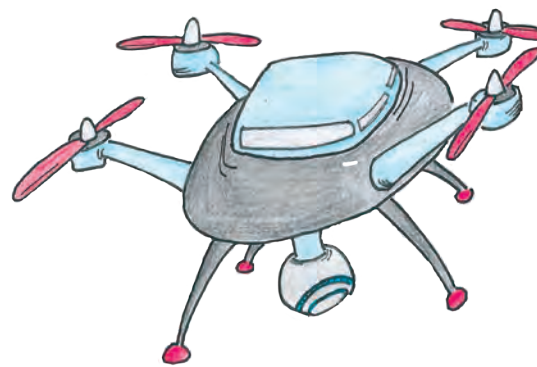
Največji porabnik lesa in lesnih ostankov za energetske namene so gospodinjstva, katera pridobijo goriva iz lastnih gozdov ali jih kupijo na trgu. V Sloveniji znaša proizvodnja okroglega lesa za kurjavo okoli 1 milijon m³ letno, gospodinjstva pa porabijo povprečno več kot 1,5 milijona ton lesnih goriv letno. Enega najcenejših sistemov ogrevanja in hkrati najbolj dostopnih energentov pri nas predstavljajo drva. V zadnjih letih je cena drv, preračunano v €/MWh, med 45 in 60 % nižja od cene kurilnega olja.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
26	27	28	29	30	1 Praznik dela	2 Praznik dela
3	4	5	6	7	8	9 Dan Evrope
10	11 ◯	12	13	14	15	16
17	18	19	20 Svetovni dan čebel	21	22	23
24	25	26 ●	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

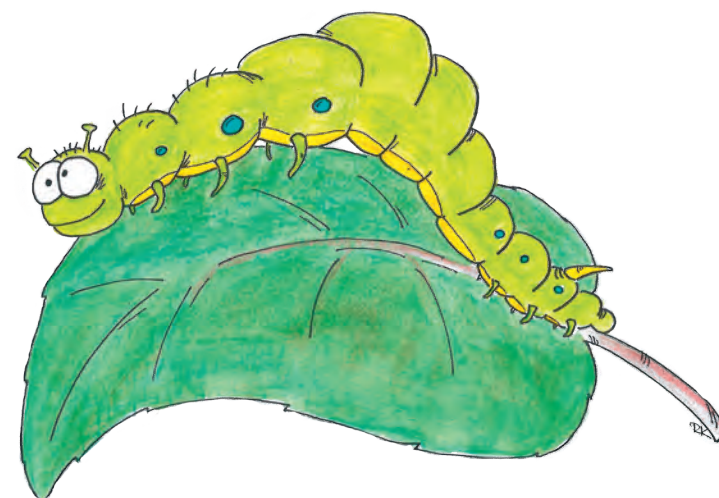
U Sloveniji imamo več kot 1600 podjetij registriranih za izvajanje del v gozdovih. Z namenom zagotavljanja kakovostnih in cenovno ustreznih storitev smo v sklopu portala MojGozdar.si razvili sistem ocenjevanja kakovosti izvajalcev del v gozdarstvu. Poleg pravno-formalne ustreznosti sistem ocenjevanja zajema neodvisno strokovno oceno ter oceno zadovoljstva strank z opravljeno storitvijo. Strokovno oceno, ki kaže na usposobljenost ter socialno, družbeno, okoljsko in ekonomsko odgovornost, je v letu 2020 pridobilo 13 podjetij.

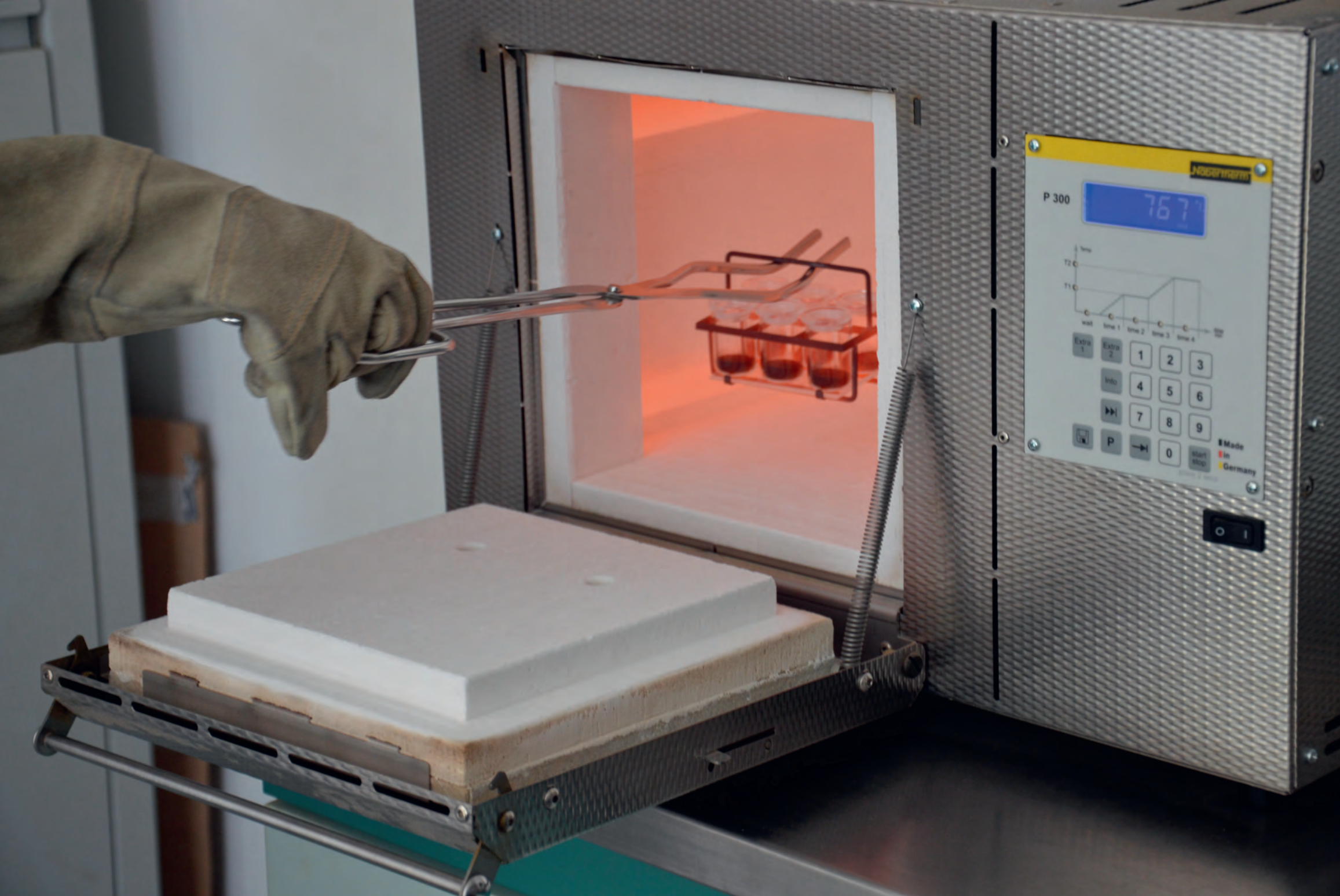
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
31	1	2	3	4	5 Svetovni dan okolja	6
7	8	9	10 ☉	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24 ☽	25 Dan državnosti	26	27
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

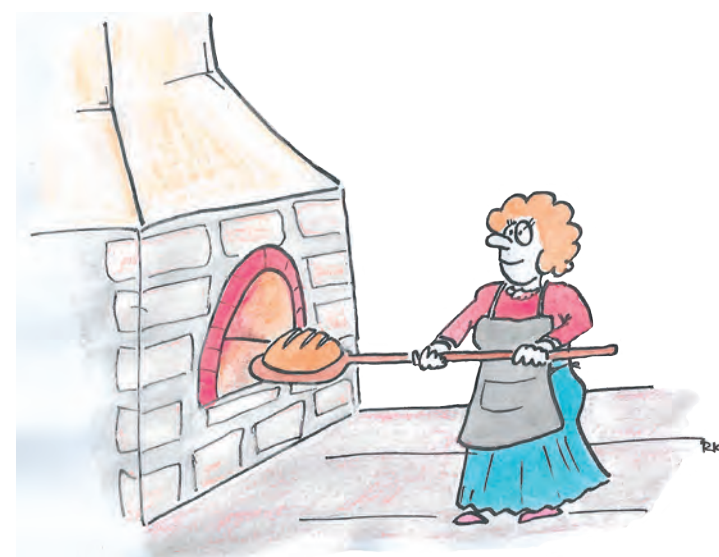
U zadnjih desetih letih beležimo rast zaposlenih v gozdarskem sektorju, na kar so vplivale predvsem vremenske ujme in reorganizacija izvajanja del v državnih gozdovih. Izvajalci gozdarskih storitev v Sloveniji so zbrani na portalu MojGozdar.si. V pomoč lastnikom gozdov pri najemanju storitev pa je tudi spremljanje cen sečnje in spravila lesa. Cene so zadnja štiri leta zelo konstantne, brez sezonskih nihanj, in v povprečju znašajo 20 €/m³ brez DDV. Cena je nekoliko nižja ali višja glede na delovne razmere in debelinski razred posekanih dreves.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10 ☉	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24 ●	25
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8

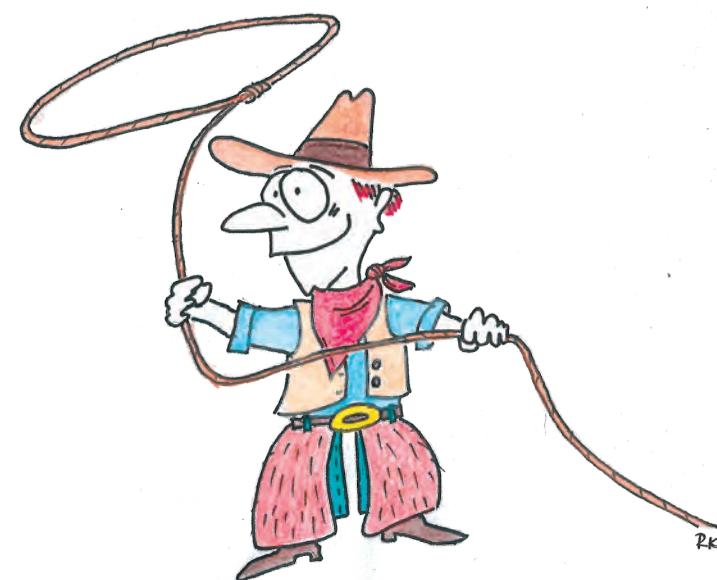
U Sloveniji prevladuje tradicionalni način proizvodnje oglja, ki je razširjen po številnih slovenskih pokrajinah. Poogljevanje ali karbonizacija poteka v kopah. Oglje iz oglarskih kop je danes večinoma izdelano iz trdih listavcev (bukovine). Na Gozdarskem inštitutu Slovenije smo leta 2020 v sodelovanju z Zvezo potrošnikov Slovenije izvedli prvo analizo kakovosti lesnega oglja za žar. V analizo je bilo vključenih 11 vreč oglja različnih proizvajalcev in ponudnikov. Vzorec oglja slovenskega proizvajalca je bil edini, ki je bil skladen z evropskim standardom, ki opredeljuje kakovost oglja.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
26	27	28	29	30	31	I
2	3	4	5	6	7	8 ○
9	10	11	12	13	14	15 Marijino vnebovzetje
16	17	18	19	20	21	22 ●
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

Poraba okroglega lesa se je v letu 2019 povečala za 13 % v primerjavi z letom 2018 in je znašala 3,32 milijonov m³. Od tega je bilo porabe iglavcev 1,92 milijonov m³ in porabe listavcev pa 1,41 milijonov m³. Polovica okroglega lesa se je v letu 2019 predelala v žagarskih obratih. Junija 2020 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije izvedli obširno raziskavo o stanju žagarske industrije v državi. Eden izmed rezultatov bo tudi interaktivna karta žagarskih obratov.

September

2021

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
30	31	1	2	3	4	5
6	7 ○	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20 ●	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10

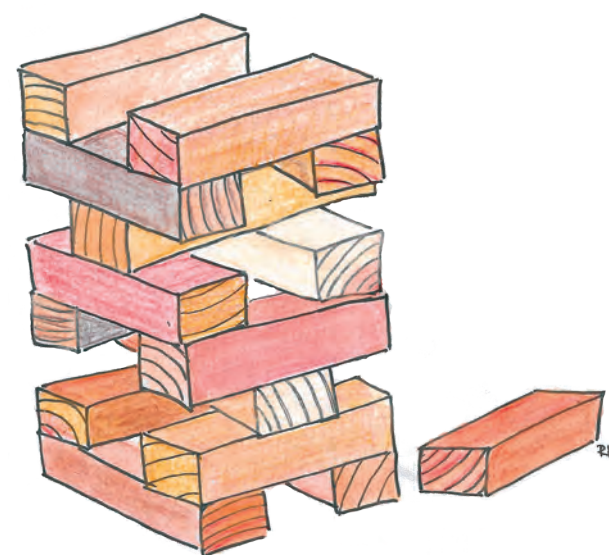
Digitalizacija in nove informacijsko-komunikacijske tehnologije pomembno vplivajo na razvoj, učinkovitost in uspešnost gozdarstva in celotnih gozdno-lesnih verig. Digitalne tehnologije omogočajo podporo pri zagotavljanju trajnostnih vidikov pri gospodarjenju z gozdovi in hkrati povečujejo varnost v dobavni verigi. Predvsem pa omogočajo optimizacijo poslovanja in lažji ter hitrejši dostop do informacij.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
27	28	29	30	1	2	3
4 Svetovni dan živali	5	6 ◯	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20 ●	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31 Dan reformacije
1	2	3	4	5	6	7

Gozdno-lesni sektor predstavlja pomemben del slovenskega biogospodarstva. Vanj so vključeni gozdarstvo, lesnopredelovalna, papirniška ter pohištvena industrija. Omenjene dejavnosti so v letu 2019 ustvarile 1,1 milijarde evrov dodane vrednosti, kar predstavlja 2,6 % dodane vrednosti celotnega gospodarstva v Sloveniji. Z uvajanjem načel krožnega gospodarstva in kaskadne rabe virov pa predstavlja gozdno-lesni sektor pomemben potencial za razvoj celotne družbe.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1 Dan spomina na mrtve	2	3	4 [○]	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19 [●]	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12

Pomanjkljivo znanje o krojenju in kakovostnem razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov je glavni razlog za veliko razliko med doseženim in možnim dohodkom od prodaje lesa. V sklopu projekta Net4Forest smo pripravili smernice o pravilni izmeri in vrednotenju okroglega lesa. Smernice z opisom in prikazom najpomembnejših napak lesa ter njihovega kvarnega vpliva na kakovost pa so namenjene izobraževanju lastnikov gozdov in tistim, ki želijo pridobiti informacije za čim boljše ovrednotenje gozdnih lesnih sortimentov.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
29	30	1	2	3	4 ○	5
6	7	8	9	10 Svetovni dan človekovih pravic	11	12
13	14	15	16	17	18	19 ●
20	21	22	23	24	25 Božič	26 Dan samostojnosti in enotnosti
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9

www.gozdis.si

Oddelek za gozdno
tehniko in ekonomiko

facebook.com/gisgte

Sledite nam lahko tudi na
Facebook-u

www.gozdis.si

Laboratorij za
lesna goriva

www.mojgozdar.si

Iskalnik izvajalcev
del v gozdovih

mehan.gozdis.si

Razvoj kazalcev in metodologije
spremljanja ponudbe gozdarskih
storitev

wcm.gozdis.si

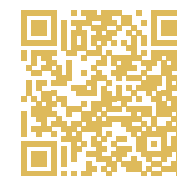
InfoGozd – portal za optimizacijo
gozdne proizvodnje

www.s4q.si

Sistem zagotavljanja
kakovosti pelet-S4Q

instagram.com/gozdisgte

Sledite nam lahko tudi na
Instagram-u

Avtorji fotografij: arhiv GTE, Matevž Triplat, Marjan Dolenšek, Nike Krajnc, Špela Ščap, Tina Jemec, Peter Prislán, Urban Žitko
Avtorji teksta: Nike Krajnc, Matevž Triplat, Marjan Dolenšek, Darja Stare, Peter Prislán, Špela Ščap, Urban Žitko, Mirko Baša, Domen Arnič

Avtor karikatur: Robert Krajnc

Tisk: Birografika BORI d. o. o.

Izdaja: Gozdarski inštitut Slovenije, Založba Silva Slovenica, Večna pot 2, 1000 Ljubljana